

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΛΟΥΚΑΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΣΤ'. ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ἄραγε τὴν σήμερον δαιμονιζόμενοι, πάσχοντες ὅσα διηγείται τὸ σημερινὸν εὐαγγέλιον, ὅτι ἔπασχεν ὁ δαιμονιζόμενος ὁ ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θεραπευθεὶς; Τὸ πάθος καὶ ὁ σταυρὸς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξεγύρισε τῶν δαιμόνων τὴν δύναμιν, ὡς ἐδίδαξεν αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς Χριστός, εἰπὼν «Νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου » τούτου ἐκβλήθησεται ἔξω » ὅθεν οἱ δαίμονες μετὰ τὸ πάθος καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ σωτῆρος οὐ δύνανται ἐκτελέσαι ὅσα ἔπραττον πρὸ τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως. Οἱ ἄπιστοι λέγουσιν, ὅτι, ἐὰν ἔβλεπον ἕνα μόνον τοιοῦτοτρόπως δαιμονιζόμενον, διὰ δὲ τῶν πιστῶν θεραπευόμενον, ἐπίστευον εὐθὺς εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· ἡμεῖς ὁμῶς λέγομεν, ὅτι, καὶ

ἐὰν πολλοὺς ἔβλεπον τοιούτους δαιμονιζόμενους, ἔτοιμοι ἦσαν εἰπεῖν περὶ αὐτῶν, ὅσα καὶ περὶ τῶν τότε δαιμονιζομένων φλυαροῦσιν. Αὐτοὶ λέγουσιν, ὅτι οἱ τότε δαιμονιζόμενοι ἦσαν μελαγχολικοί. Κατ' αὐτοὺς λοιπὸν οἱ μελαγχολικοὶ περιπατοῦσι γυμνοί, φεύγουσιν ἀπὸ τῆς κατοικίας αὐτῶν, καὶ κατοικοῦσιν ἐν τοῖς μνήμασι· συντρίβοντες δὲ τὰ σιδηρὰ δεσμὰ καὶ τὰς ἀλύσεις, τρέχουσιν εἰς τὴν ἔρημον. Κατ' αὐτοὺς λοιπὸν ἡ μελαγχολία ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἰσέρχεται εἰς τοὺς χοίρους· οἱ δὲ χοῖροι, μελαγχολικοὶ γενόμενοι, ὁρμῶσιν ἀγέληδόν κατὰ τοῦ κρηνοῦ, καὶ καταποντιζόμενοι εἰς τὴν λίμνην πνίγονται. Τίς ἄνθρωπος, ἔχων σώας τὰς φρένας αὐτοῦ, πείθεται εἰς τοιαῦτα μῦθολογήματα; οἱ δαίμονες

ὅμως ἀκούοντες αὐτοὺς λέγοντας, ὅτι ἐπί-
στευον, ἐὰν ταῦτα ἔβλεπον, καὶ φοβούμενοι
μήπως τοῦτο συμβῇ, ὁρμῶσι κατ' αὐτῶν,
καὶ δαιμονίζοντες αὐτούς, ποιοῦσιν ἐν αὐ-
τοῖς ὅσα ἔπραττον εἰς τοὺς τότε δαιμονιζο-
μένους· ἤγουν γυμνοῦσιν αὐτοὺς τοῦ ὀρθοῦ
λόγου, καὶ ἐξάγοντες τὸν νοῦν αὐτῶν τῆς
ιδίας καταστάσεως, θάπτουσιν εἰς τῆς ἀσυ-
νεσίας τὰ μνήματα· συντρίβοντες δὲ τοὺς
ἐν αὐτοῖς ὅρους καὶ νόμους τῆς ὀρθῆς κρίσεως,
κατακρημνίζουσιν αὐτοὺς εἰς τῆς ἀπιστίας
τοὺς χάνδακας, ὥσπερ τοὺς χοίρους εἰς τὴν
θάλασσαν. Ἡμεῖς δέ, οἱ πιστεύοντες τὴν ἀ-
λήθειαν ταύτης τῆς εὐαγγελικῆς ἱστορίας,
κλαίμεν ἐπ' αὐτούς, καὶ παρακαλοῦντες
τὸν θεόν, ἵνα ἀπαλλάξῃ ἡμᾶς τῆς τοιαύτης
καταδίκης, διερμηνεύομεν αὐτὴν πρὸς κα-
τάληψιν περισσοτέραν καὶ ὠφέλειαν. Τὴν
ἱστορίαν ταύτην ἡρμηνεύσαμεν τῇ πέμπτῃ
κυριακῇ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου·
ἐπειδὴ δὲ ὁ θεηγόρος Λουκᾶς διηγεῖται τινὰς
περιστάσεις, ὑπὸ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ματ-
θαίου σιωπηθείσας, διὰ τοῦτο ταύτας μόνον
ἐρμηνεύομεν, ἀφέντες ὅσα τότε ἐκεῖ εἴ-
πομεν.

ΛΟΥΚ. 8,
26.
27.

Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, ἐλθόντι τῷ
Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρη-
νῶν, ὑπήντησέν αὐτῷ ἀνὴρ τις ἐκ
τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ
χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνε-
διδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν,
ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν· ἰδὼν δὲ τὸν
Ἰησοῦν, καὶ ἀνακράζας, προσέπεσεν
αὐτῷ, καὶ φωνῇ μεγάλη εἶπε· τί

ἐμοὶ καὶ σοί, υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψί-
στου; δέομαί σου μή με βασανί-
σης.

Διὰ τί ὁ μὲν Ματθαῖος εἶπεν, « Εἰς τὴν
» χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ὁ δὲ Λουκᾶς,
» εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν » καὶ διὰ
τί ὁ μὲν Ματθαῖος ἐμνημόνευσε δύο δαιμο-
νιζομένων, ὁ δὲ Λουκᾶς ἐνός· καὶ διὰ τί οἱ
δαιμονιζόμενοι κατώκουν ἐν τοῖς μνημείοις·
τί δὲ δηλοῦσι τὰ λόγια ταῦτα « Τί ἐμοὶ
» καὶ σοί, υἱὲ τοῦ θεοῦ; » ἐφανερῶσαμεν ταῦ-
τα εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ προειρημένου κατὰ
Ματθαῖον εὐαγγελίου· σημειοῦμεν δὲ ἐν ταῦ-
θα τὸ « Ἐκ χρόνων ἱκανῶν », καὶ τὸ « Δέ-
» ομαί σου, μή με βασανίσης », τὰ γραφέντα
ὑπὸ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ· καθότι τὸ
μὲν πρῶτον δεικνύει, ὅτι ἡ πολυκαιρία
αὐξάνει τὴν δυσκολίαν τῆς ἰατρείας, τὸ δὲ
δεύτερον, ὅτι καὶ ἡ δέησις αὐτῶν τῶν δαι-
μόνων κάμπτει τοῦ φιλανθρώπου Ἰησοῦ τὰ
σπλάγχνα· ἐκ τούτου δὲ φανερόν ἐστιν,
ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ δαίμονες, ἐὰν μετενόουν,
καὶ ἐπέστροφον, καὶ ἐζήτουν παρὰ τοῦ θεοῦ
συγχώρησιν, ὁ θεὸς εὐσπλάγχχνιζετο αὐτούς,
καὶ εἰσήκουε τὴν δέησιν αὐτῶν. Μετὰ φω-
νῆς δὲ μεγάλης ἐβόησεν ὁ δαίμων καὶ πα-
ρεκάλεσεν, ἐπειδὴ, ἀκούσας τὴν παντοδύ-
ναμον φωνήν, ἐτρόμαξε.

Παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι
τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀν-
θρώπου· πολλοῖς γὰρ χρόνοις συν-
ηρπάκει αὐτόν· καὶ ἐδεσμεῖτο ἀ-
λύσει καὶ πέδαις φυλασσόμενος·
καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ ἡλαύ-

ΛΟΥΚ. 4,
29.

νετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐ-
ρήμους.

Ἐγίνωσκεν ὁ θεάνθρωπος, ὅτι πρὸ πολ-
λοῦ καιροῦ ὁ δαίμων, ἄρπάσας τὸν ἄθλιον
ἐκαῖνον ἄνθρωπον, ἀνελεσημόνως ἐδασάνιζεν
αὐτόν· ὅθεν σπλαγχνισθεὶς, ἐκέλευσε τῷ
ἀκαρθάρτῳ δαίμονι, ἵνα ἐξέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ.
Συνέτριβε δὲ ὁ δαίμων τὰς ἀλύσεις καὶ τῶν
ποδῶν τὰ δεσμά, καὶ βιαίως ἔσυρεν αὐτὸν
εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα, ἐκεῖ εὐρίσκων αὐτὸν
μειμονωμένον καὶ ἔστερημένον πάσης ἄν-
θρωπίνης βοηθείας, ὁρμαῖ κατ' αὐτοῦ ἐλευ-
θέρως, καὶ κατατυραννῇ αὐτὸν ἀσπλάγχυνως,
βασανίζῃ δὲ καὶ τοὺς τούτου φύλακας,
ἀναγκάζων αὐτοὺς τρέχειν ἐνθεν κἀκεῖθεν,
ἵνα εὖρωσιν αὐτόν.

αὐτὸν δὲ.
30.

Ἐπηρώτησε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς,
λέγων, τί σοί ἐστιν ὄνομα; ὁ δὲ εἶ-
πε, Λεγεὼν· ὅτι δαιμόνια πολλὰ
εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν.

Οὐχ ὡς ἀγνοῶν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἡ-
ρώτησε, διότι, ὡς θεὸς ἀληθινός, καὶ τὸ
ὄνομα ἐγίνωσκε καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν δαι-
μόνων τῶν εἰσελθόντων εἰς τὸν δαιμονιζό-
μενον· ἀλλ' ἠρώτησεν, ἵνα οἱ περισσώτε-
ς μάθωσιν, ὅτι πολλὰ δαιμόνια κατεκυρίευσαν
αὐτοῦ (διότι τὸ λεγεὼν σημαίνει ἐξακισχι-
λίους στρατιώτας), καὶ ὅτι, καὶ τοσοῦτοι
ἦσαν οἱ δαίμονες, ἐτρόμαξαν ὁμῶς τὴν
θεῖαν αὐτοῦ δύναμιν· διὸ καὶ παρεκάλουν
αὐτόν.

Συνδ. εἰς
τὸ Λεξ.

Λουκ. 8,
31.

Καὶ παρεκάλουν αὐτόν, ἵνα μὴ
ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀ-
πελθεῖν.

Ἡ ἄβυσσος σημαίνει τόπον ἔχοντα
βάθος ἀπέραντον· τοῦτον δὲ ζόφον καὶ
τάρταρον ὠνόμασεν ὁ θεσπέσιος ἀπόστολος
Πέτρος. Ποῦ δὲ ἐστὶν οὗτος ὁ τόπος, εἰς
τῆς γῆς τὰ βάθη ἢ ἔξω τοῦ κόσμου, οὐδεὶς
οἶδεν· ἐπεὶ δὲ περὶ τούτου οὐδὲν ἐφανέρωσεν
ἡ θεία γραφή· οἶδαμεν δέ, ὅτι αὐτός ἐστιν
ἐκεῖνος ὁ τόπος, ἐν ᾧ ὁ θεὸς δεσμοῖς αἰδίοις,
ὡς λέγει ὁ ἀπόστολος Ἰούδας, φυλάττει τοὺς
δαίμονας, ἵνα κρίνῃ αὐτοὺς ἐν τῇ μεγάλῃ
ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. Παρεκάλουν δὲ αὐτόν
οἱ δαίμονες, ἵνα μὴ προστάξῃ αὐτοὺς ἀπελ-
θεῖν εἰς τὴν ὠρισμένην αὐτοῖς ἄβυσσον.

2. Πέτρ.
2, 4.

Ιουδ. 6.

Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἰκα-
νῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ
παρεκάλουν αὐτόν, ἵνα ἐπιτρέψῃ
αὐτοῖς εἰς ἐκεῖνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐ-
πέτρεψεν αὐτοῖς. Ἐξελθόντα δὲ τὰ
δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλ-
θον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὤρμησεν
ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν
λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη. Ἰδόντες δὲ
οἱ βόσκοντες τὸ γεγεννημένον ἔφυ-
γον, καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς
τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς.

Λουκ. 8,
32.

33.

34.

Ὁ μὲν Ματθαῖος εἶπεν· « Ἦν δὲ μα-
» κρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν
» βοσκομένων », ὁ δὲ Λουκᾶς ἐφανέρωσε
καὶ τὴν τοποθεσίαν, ἐν ᾗ ἦσαν οἱ χοῖροι,
εἰπὼν, Ἐν τῷ ὄρει. Ἐπεὶ δὲ ὁ μὲν Ματ-
θαῖος εἶπεν, ὅτι ἡ ἀγέλη τῶν χείρων κα-
τεκρημνίσθη εἰς τὴν θάλασσαν, ὁ δὲ Λουκᾶς
εἰς τὴν λίμνην, μὴ νομίσης, ὅτι ἀντιλέγου-
σιν ἀλλήλοις οἱ ἅγιοι εὐαγγελισταί· διότι.

Ματ. 8,
30.

αὐτ. 32.

μία καὶ ἡ αὐτὴ λίμνη ἡ ὀνομαζομένη Γεννησαρέτ ἐλέγετο καὶ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας, καὶ Τιβεριάδος θάλασσα· ὅθεν ὁ μὲν Ματθαῖος ὠνόμασεν αὐτὴν θάλασσαν, ὁ δὲ Λουκᾶς λίμνην. Τὸ δὲ διὰ τί ἐζήτησαν οἱ δαίμονες εἰσελθεῖν εἰς τοὺς χοίρους, ὁ δὲ θάναθρωπος συνεχώρησεν, ἵνα τοσαύτην ζημίαν πάθῃ ὁ κύριος αὐτῶν, καὶ τὸ διὰ τί οἱ βόσκοντες αὐτοὺς ἔφυγον, ἐρρέθη εἰς τὴν προειρημένην ἑρμηνείαν. Ἀκούσωμεν οὖν τὰ λοιπὰ τῆς διηγήσεως.

Λουκ. 8, 35. Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἄφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν· ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ, ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, ὑπέστρεψε.

Βλέπε πῶς ὁ πανεύφημος Λουκᾶς διηγείται λεπτομερῶς ὅσα γενικῶς ἐξέφρασεν ὁ ἱερός Ματθαῖος. « Ἐξῆλθον, λέγει, οἱ ἐν τῇ » πόλει καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἰδεῖν τὸ γεγονός ». Ἐπειδὴ δὲ ἀνωτέρω εἶπεν, ὅτι ὁ δαιμονιζόμενος ἦν γυμνός, καὶ κατώκει ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ συνέτριβε τὰς ἀλύσεις καὶ τὰ δεσμά, καὶ ἐφέρετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὴν ἔρημον, νῦν λέγει, ὅτι οἱ ἐλθόντες ἰδεῖν τὸ γεγονός, εὗρον τὸν ἄνθρωπον, τὸν ἐλευ-

θερωθέντα ἐκ τῆς δυναστείας τῶν δαιμόνων, καθήμενον παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐνδεδυμένον καὶ ἥσυχον καὶ φρόνιμον, καὶ ὅτι οἱ ἰδόντες τοῦτο, ἀκούσαντες καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἑωρακότων τὸν τρόπον, δι' οὗ αὐτὸς ἐλυτρώθη, ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. Ἀλλὰ διὰ τί ἄραγε ἐφοβήθησαν; ἢ λύτρωσις τοῦ δαιμονιζομένου οὐκ ἔφερε φόβον, ἀλλὰ χαράν, εὐλάβειαν, εὐχαριστίας χρέος. Πιθανώτατον φαίνεται, ὅτι κατεφόβισεν αὐτοὺς ὁ ἀφανισμὸς τῶν χοίρων· διότι ὁ μὲν Ἰουδαϊκὸς νόμος ἀπηγόρευε τὰ χοίρεια κρέατα, αὐτοὶ δὲ ἔτρεφον χοίρους· ὅθεν διὰ τὴν ἀνομίαν ἐπαιδεύθησαν διὰ τῆς τῶν χοίρων ἀπωλείας. Ἰδόντες οὖν τὴν ζημίαν ταύτην, ἐφοβήθησαν μὴ τι παιδευθῶσι καὶ δι' ἄλλας παρανομίας αὐτῶν· ἐκ τούτου οὖν παρεκάλουν πάντες τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἵνα ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν. Καὶ ὁ μὲν Ἰησοῦς, εἰσελθὼν εἰς τὸ πλοῖον, ἐπέστρεψεν α εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης », ὅθεν πρότερον ἐξελθὼν, ἦλθεν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν· ὁ δὲ θεραπευθεὶς παρεκάλει αὐτόν, ἵνα μένῃ διὰ παντός μετ' αὐτοῦ.

Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ, ἄφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· ὑπόστρεψον εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ θεός. Καὶ ἀπῆλθε καθ' ὅλην τὴν πόλιν, κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

Τινὲς μὲν λέγουσιν, ὅτι ὁ ἰαθεὶς ἄνθρωπος

Λουκ. 11, 7.

Λουκ. 14, 18.

Λουκ. 8, 22.

αὐτῷ. 38.

39.

θεοφύλ.

πος παρεκάλει τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἵνα μένη μετ' αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο μήτι, ἀναχωρήσας ἀπ' αὐτοῦ, πέσῃ πάλιν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν δαιμόνων· ἐπειδὴ ὁμως ἡ ἀπόκρισις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ οὐδὲν περὶ φόβου διαλαμβάνει, πιθανώτερον φαίνεται, ὅτι εἰς ἀντάμειψιν τῆς εὐεργεσίας ἤθελε γενέσθαι ὑπηρέτης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀλλ' ὁ θεάνθρωπος, προτιμήσας τὸ κήρυγμα τῆς ἰδίας ὑπηρεσίας, ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς

τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἵνα κηρύττῃ τοῦ θεοῦ τὰ θαύματα καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν. Σημείωσαι δέ, ὅτι ὁ μὲν Κύριος, διδάσκων τὴν ταπείνωσιν, ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ οὐκ εἶπε, διηγοῦ ὅσα ἐποίησά σοι ἐγώ, ἀλλά, « διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ θεός »· ὁ δὲ θεραπευθεὶς, δεικνύων τὴν πίσιν αὐτοῦ καὶ τὴν εὐχάριστον διάθεσιν, διηγείτο καὶ ἐκήρυττε καθ' ὅλην τὴν πόλιν ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ· ὁ Ἰησοῦς.

